

EVROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

ČETVRTI ODJEL

RUNIĆ I DRUGI protiv BOSNE I HERCEGOVINE

(Aplikacije br. 28735/06, 44534/06, 48133/06, 1474/07, 48205/07, 48206/07, 48211/07, 48234/07, 48251/07, 55672/07, 4244/08, 4581/08, 9954/08, 14270/08, 14283/08, 17165/08, 17727/08, 20841/08, 30890/08, 34354/08, 34361/08, 37854/08, 39190/08, 39197/08, 39207/08, 47248/10 i 47314/10)

PRESUDA

STRASBOURG

15. novembra 2011.

Ova presuda postat će konačna pod uslovima propisanim u članu 44. stav 2. Konvencije. Presuda može biti predmet redakcijskih izmjena.

U predmetu Runić i drugi protiv Bosne i Hercegovine,

Evropski sud za ljudska prava (Četvrti odjel), zasjedajući u vijeću u sastavu:

Nicolas Bratza, *predsjednik*,

Lech Garlicki,

Ljiljana Mijović,

Päivi Hirvelä,

George Nicolaou,

Ledi Bianku,

Zdravka Kalaydijeva, *sudije*,

i Lawrence Early, *registrar Odjela*,

Nakon vijećanja zatvorenog za javnost, održanog 18. oktobra 2011,

donosi sljedeću presudu koja je usvojena istog dana:

POSTUPAK

1. Postupak u ovom predmetu pokrenut je podnošenjem 27 aplikacija (28735/06, 44534/06, 48133/06, 1474/07, 48205/07, 48206/07, 48211/07, 48234/07, 48251/07, 55672/07, 4244/08, 4581/08, 9954/08, 14270/08, 14283/08, 17165/08, 17727/08, 20841/08, 30890/08, 34354/08, 34361/08, 37854/08, 39190/08, 39197/08, 39207/08, 47248/10 i 47314/10) protiv Bosne i Hercegovine, koje je, u skladu s članom 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (dalje u tekstu: Konvencija), Sudu podnijelo 56 državljana Bosne i Hercegovine: gđa Dušanka Runić, g. Miloš Runić, gđa Radmila Bjeljac, g. Vahid Gačić, g. Dušan Višekruna, g. Pajo Manojlović, gđa Dušanka Manojlović, g. Zoran Vučanović, g. Nikola Šavija, gđa Dragica Pilipović, g. Duško Pilipović, gđa Dobrila Pilipović, g. Stojić Grujić, gđa Milica Grujić, gđa Jasminka Grujić, gđa Miladina Grujić, g. Stanislav Brkić, gđa Rosanda Brkić, g. Saša Brkić, g. Lazo Babić, gđa Milica Pantić, gđa Slađana Pantić, gđa Rada Slijepčević, g. Cvijetin Slijepčević, g. Savo Slijepčević, gđa Branka Slijepčević, gđa Jovanka Savić, g. Milenko Savić, gđa Mira Savić, g. Milivoje Savić, gđa Božica Alempić, gđa Milijana Jurošević, g. Milutin Jović, gđa Marija Jović, g. Petar Jović, gđa Doka Ristanović, g. Momo Ristanović, gđa Milica Ristanović, gđa Milica Ristanović, gđa Milanka Simić, gđa Milojka Simić, gđa Jelena Simić, g. Ilija Avramović, gđa Gordana Šalipurević, g. Milorad Šalipurević, g. Miloš Šalipurević, gđa Zorica Mišić, g. Jadranko Zlovolić, g. Dušan Ćelić, g. Milovan Borojević, g. Mladen Bera, g. Marko Stanković, gđa Danica Simendić, gđa Dragana Simendić, g. Rade Simendić i gđa Ilinka Simendić (aplikanti) između 12. jula 2006. i 13. februara 2009. godine

2. Aplikante: g. Zorana Vučanovića, g. Nikolu Šavija, gđu Dragicu Pilipović, g. Duška Pilipovića, gđu Dobrilu Pilipović, g. Stojića Grujića, gđu Milicu Grujić, gđu Jasminku Grujić, gđu Miladinu Grujić, g. Stanislava Brkića, gđu Rosandu Brkić i g. Sašu Brkića su zastupali gđa Radmila Plavšić i g. Ranko Vulić, advokati iz Banja Luke. Gospodina Iliju Avramovića zastupala je gđa Dušanka Macura-Avramović, advokat iz Srbije. Gospodina Jadranka Zlovovića zastupao je g. Predrag Radulović, advokat iz Banja Luke. Gospodina Dušana Ćelića, g. Milovana Borojevića, g.

Mladena Beru, g. Marka Stankovića, gđu Danicu Simendić, gđu Draganu Simendić, g. Radu Simendića i gđu Ilinku Simendić zastupao je g. Đorđe Marić, advokat iz banja Luke. Vladu Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu: Vlada) zastupala je gđa M. Mijić, zastupnica Vijeća ministara BiH pred Sudom u Strazburu.

3. Ovaj predmet se, kao i predmet *Čolić i drugi protiv Bosne i Hercegovine*, br. 1218/07 i dr. od 10. novembra 2009. godine, odnosi na neizvršenje pravomoćnih i izvršnih presuda domaćih sudova kojima je aplikantima dosuđena ratna šteta.

4. Dana 30. avgusta 2010, predsjednik Četvrtog odjela odlučio je da Vladu obavijesti o ovim aplikacijama. Također je odlučeno da se meritum i dopuštenost aplikacija razmatraju istovremeno (član 29. stav 1.)

ČINJENICE

I. OKOLNOSTI SLUČAJA

5. Aplikanti žive u Bosni i Hercegovini.

6. Razni prvostepeni sudovi donijeli su 28 presuda (aplikacija br. 47314/10 se odnosi na neizvršenje dvije presude) dana 18. aprila 2000, 14. decembra 1999, 1. marta 2000, 15. juna 1999, 8. septembra 2000, 21. decembra 1999, 10. maja 1999, 26. septembra 2000, 29. septembra 2000, 29. maja 2003, 19. juna 2001, 1. decembra 2000, 1. februara 2001, 29. novembra 2000, 12. juna 2001, 5. decembra 2000, 5. aprila 2001, 7. novembra 2000, 12. juna 2001, 29. novembra 2000, 30. novembra 2000, 13. jula 2000, 1. marta 2000, 9. decembra 1999, 25. aprila 2001, 19. juna 2003, 27. septembra 2000. i 16. oktobra 2002, koje su postale pravomoćne dana 3. oktobra 2000, 24. decembra 2001, 1. decembra 2000, 1. juna 2000, 7. oktobra 2002, 14. decembra 2000, 21. februara 2001, 7. maja 2002, 2. oktobra 2002, 1. avgusta 2003, 3. avgusta 2001, 16. juna 2001, 22. marta 2001, 17. februara 2001, 11. jula 2001, 16. juna 2001, 9. maja 2001, 5. januara 2001, 4. jula 2001, 7. marta 2001, 22. maja 2001, 1. novembra 2002, 13. oktobra 2000, 12. oktobra 2000, 15. jula 2004, 13. juna 2005, 11. januara 2001. i 28. aprila 2003, kojima je naloženo Republici Srpskoj (entitet u Bosni i Hercegovini) da u roku od 15 dana isplati na ime ratne štete dolje navedene iznose u konvertibilnim markama (BAM)¹ zajedno sa zateznom kamatom obračunatoj po zakonskoj stopi:

(i) 20.000 KM na ime nematerijalne štete i 2.000 KM na ime materijalne štete porodici Runić i gđi Bjeljac;

(ii) 7.746 KM na ime materijalne štete i 1.876 KM na ime troškova postupka g. Gačiću;

(iii) 49.000 KM na ime nematerijalne štete i 1.106 KM na ime troškova postupka gospodinu Višekruni;

(iv) 16.000 KM na ime nematerijalne štete i 2.460 KM na ime materijalne štete porodici Manojlović.

(v) 13.000 KM na ime nematerijalne i 1.196 KM na ime troškova postupka g. Vučanoviću;

¹ Konvertibilna marka koristi isti fiksni devizni kurs u odnosu na euro kao i njemačka marka: 1 euro = 1.95583 KM

- (vi) 7.200 KM na ime nematerijalne štete g. Šaviji;
- (vii) 21.000 KM na ime nematerijalne štete, 2.856 KM na ime materijalne štete i 1.366 KM na ime troškova postupka porodici Pilipović;
- (viii) 26.000 KM na ime nematerijalne štete, 2.000 KM na ime materijalne štete i 1.514 KM na ime troškova postupka porodici Grujić;
- (ix) 22.000 KM na ime nematerijalne štete, 2.600 KM na ime materijalne štete and 1.300 KM na ime troškova postupka porodici Brkić;
- (x) 16.490 KM na ime nematerijalne štete g. Babiću;
- (xi) 10.000 KM na ime nematerijalne štete and 1.500 KM na ime materijalne štete porodici Pantić;
- (xi) 20.000 KM na ime nematerijalne štete i 1.500 KM na ime materijalne štete porodici Slijepčević;
- (xiii) 20.000 KM na ime nematerijalne štete i 1.500 KM na ime materijalne štete porodici Savić;
- (xiv) 5.000 KM na ime nematerijalne štete i 1.500 KM na ime materijalne štete gđi Alempić;
- (xv) 5.000 KM na ime nematerijalne štete i 1.500 KM na ime materijalne štete gđi Jurošević;
- (xvi) 15.000 KM na ime nematerijalne štete i 1.500 KM na ime materijalne štete porodici Jović;
- (xvii) 20.000 KM na ime nematerijalne štete i 1.500 KM na ime materijalne štete porodici Ristanović;
- (xviii) 15.000 KM na ime nematerijalne štete i 1.500 KM na ime materijalne štete porodici Simić;
- (xix) 22.000 KM na ime nematerijalne štete g. Avramoviću;
- (xx) 15.000 KM na ime nematerijalne štete i 1.500 KM na ime materijalne štete porodici Šalipurević;
- (xxi) 5.000 KM na ime nematerijalne štete i 750 KM na ime materijalne štete gđi Mišić;
- (xxii) 26.000 KM na ime nematerijalne štete i 1.050 KM na ime troškova postupka g. Zlovoliću;
- (xxiii) 25.500 KM na ime nematerijalne štete i 2.024 KM na ime troškova postupka g. Čeliću;
- (xxiv) 21.100 KM na ime nematerijalne štete i 3.150 KM na ime troškova postupka g. Borojeviću;
- (xxv) 28.000 KM na ime nematerijalne štete i 1.165 KM na ime troškova postupka g. Beri;
- (xxvi) 18.000 KM na ime nematerijalne štete, 4.100 KM na ime materijalne štete i 1.039 KM na ime troškova postupka g. Stankoviću; i
- (xxvii) 20.000 KM na ime nematerijalne štete, 1.500 KM na ime materijalne štete i 400 KM na ime troškova postupka porodici Simendić (ovo je ukupan iznos dosuđen po presudama domaćih sudova od 27. septembra 2000. i 16. oktobra 2002.).

7. Prvostepeni sud u Banja Luci donio je rješenja o izvršenju dana 5. decembra 2000, 28. maja 2002, 1. februara 2002, 18. oktobra 2000, 17. februara 2003, 15. marta 2001, 17. avgusta 2001, 6. februara 2003, 7. februara 2003, 2. maja 2004, 24. oktobra 2001, 29. avgusta 2001, 12. novembra 2001, 16. avgusta 2001, 27. avgusta

2001, 28. avgusta 2001, 6. novembra 2001, 29. avgusta 2001, 14. decembra 2001, 12. februara 2001, 1. aprila 2002, 9. maja 2003, 9. aprila 2001, 26. februara 2001, 5. oktobra 2004, 24. oktobra 2005, 22. jula 2002. i 16. juna 2004.

8. Aplikanti su se žalili zbog neizvršenja Domu za ljudska prava ili Ustavnom sudu. Dana 9. novembra 2005. i 8. marta 2006. Komisija za ljudska prava (pravni sljednik Doma za ljudska prava) utvrdila je povredu člana 6. Konvencije i člana 1. Protokola br. 1 u predmetima: g. Vučanović, g. Šavija, porodica Pilipović, porodica Grujić, porodica Brkić i g. Avramović. Dana 20. decembra 2005, 12. aprila 2006, 9. maja 2006, 26. juna 2007. i 13. decembra 2007, Ustavni sud je donio ovakvu odluku u predmetima preostalih aplikanata. Aplikanti nisu tražili naknadu, ali i da su tražili, njihovi zahtjevi bi najvjerojatnije bili odbijeni (vidi primjer, odluke Ustavnog suda AP 774/04 od 20. decembra 2005, tačka 438; AP 557/05 od 12. aprila 2006, tačka 195; AP 1211/06 od 13. decembra 2007, tačka 79; i AP 244/08 od 8. decembra 2010, tačka 37).

9. Nakon intenzivne razmjene informacija u kojima su objašnjene mogućnosti za izmirenje javnog duga Republike Srpske (uključujući i dug po domaćim presudama), u periodu između 7. aprila 2008. i 1. marta 2010. aplikanti su obavještavali relevantne organe da su saglasni da im se samo troškovi postupka isplate u gotovini, a glavni dug i zatezne kamate putem obveznica. Vladine obveznice su izdavane po sljedećim datumima:

- (i) dana 15. decembra 2008. porodici Runić i gđi Bjeljac;
- (ii) dana 30. oktobra 2009. g. Gačiću;
- (iii) dana 30. oktobra 2009. g. Višekruni;
- (iv) dana 30. oktobra 2009. porodici Manojlović;
- (v) dana 30. oktobra 2009. g. Vučanoviću;
- (vi) dana 15. juna 2010. g. Šaviji;
- (vii) dana 15. decembra 2008. porodici Pilipović;
- (viii) dana 30. oktobra 2009. porodici Grujić;
- (ix) dana 15. juna 2010. porodici Brkić;
- (x) dana 30. oktobra 2009. g. Babiću;
- (xi) dana 15. decembra 2008. porodici Pantić;
- (xi) dana 15. decembra 2008. porodici Slijepčević;
- (xiii) dana 30. juna 2008. porodici Savić;
- (xiv) dana 30. oktobra 2009. gđi Alempić;
- (xv) dana 15. decembra 2008. gđi Jurošević;
- (xvi) dana 15. juna 2010. porodici Jović;
- (xvii) dana 15. decembra 2008. porodici Ristanović;
- (xviii) dana 30. juna 2008. porodici Simić;
- (xix) dana 30. juna 2008. g. Avramoviću;
- (xx) dana 30. oktobra 2009. porodici Šalipurević;
- (xxi) dana 15. decembra 2008. gđi Mišić;
- (xxii) dana 30. oktobra 2009. g. Zlovoliću;
- (xxiii) dana 30. oktobra 2009. g. Ćeliću;
- (xxiv) dana 15. decembra 2008. g. Borojeviću;
- (xxv) dana 15. juna 2010. g. Beri;
- (xxvi) dana 30. juna 2008. g. Stankoviću; i

(xxvii) dana 15. decembra 2008. porodici Simendić.

10. Najmanje 20 aplikanata je već na berzi dionica prodalo dio ili sve svoje dionice (g. Dušan Višekruna, g. Zoran Vučanović, g. Nikola Šavija, gđa Dobrila Pilipović, gđa Milica Pantić, gđa Slađana Pantić, gđa Jovanka Savić, g. Milenko Savić, gđa Mira Savić, g. Milivoje Savić, gđa Božica Alempić, gđa Milijana Jurošević, g. Milutin Jović, gđa Marija Jović, gđa Gordana Šalipurević, g. Milorad Šalipurević, gđa Zorica Mišić, g. Jadranko Zlovolić, g. Dušan Čelić i gđa Ilinka Simendić).

II. RELEVANTNO DOMAĆE PRAVO I PRAKSA

11. Oko 9.000 presuda domaćih sudova kojima se Republici Srpskoj nalaže da isplati ratne štete (uključujući i one koje se razmatraju u predmetnom slučaju) postalo je pravomoćno do 29. novembra 2005. godine. Nakon obustave takvih parničnih postupaka u trajanju od nekoliko godina po Zakonu o ratnoj šteti iz 2005. godine², jedan broj novih presuda je donesen u periodu od 2010. godine. Kako su u skladu sa članom 376. stav 1. Zakona o obligacijama iz 1978.³ godine i ustaljenoj domaćoj sudskoj praksi, takva potraživanja na dan 19. juna 1999. zastarjela (tj. tri godine od prestanka ratnog stanja), ukupan broj novih presuda, prema informacijama koje je dostavila Vlada vezano za vodeći slučaj po ovom pitanju (*Čolić i drugi*, gore citiran), ne bi trebao prelaziti 2.800. Hiljade slučajeva koji su bili pokrenuti nakon tog datuma i obustavljeni u periodu između 2005. i 2010. godine, bili bi na kraju odbijeni zbog nastupanja zastare.

Prema domaćem Zakonu o unutrašnjem dugu⁴ samo isplata troškova postupka dosuđenih po predmetnim presudama domaćih sudova se može vršiti u gotovini, dok se glavni dug i zatezne kamate na taj dug isplaćuju u vladinim obveznicama na koje se obračunava godišnja kamata od 1.5%. Do sada je izvršeno pet emisija obveznica: dana 30. juna 2008. (otplata u deset godišnjih rata od 2014. do 2023.)⁵, dana 15. decembra 2008. (otplata u deset godišnjih rata u periodu od 2014. do 2023.)⁶, dana 30. oktobra 2009. (otplata u deset godišnjih rata od 2014. do 2023.)⁷, dana 15. juna 2010. (otplata u deset godišnjih rata od 2015. do 2024.)⁸, i dana 9. juna 2011. (otplata u deset godišnjih rata od 2016. do 2025.)⁹. Ukoliko neko ne može ili ne želi da čeka do dospijeca tih obveznica, može ih prodati na berzi vrijednosnih papira (trenutna cijena iznosi 40% od njihove nominalne vrijednosti). Kako bi takve obveznice postale atraktivnije, Republika Srpska je donijela odluku da

² *Zakon o ostvarivanju prava na naknadu materijalne i nematerijalne štete nastale u periodu ratnih dejstava od 20. maja 1992. do 19. juna 1996. godine*, Službeni glasnik Republike Srpske br. 103/05, 1/09, 49/09 i 118/09.

³ *Zakon o obligacionim odnosima*, Službeni glasnik Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije br. 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, Službeni list Republike Srpske br. 17/93, 3/96, 39/03 i 74/04.

⁴ *Zakon o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjeg duga Republike Srpske (Prečišćeni tekst)*, Službeni glasnik Republike Srpske br. 7/10.

⁵ *Odluka o emisiji obveznica*, Službeni glasnik Republike Srpske br. 62/08.

⁶ *Odluka o emisiji obveznica*, Službeni glasnik Republike Srpske br. 113/08.

⁷ *Odluka o emisiji obveznica*, Službeni glasnik Republike Srpske br. 94/09.

⁸ *Odluka o emisiji obveznica*, Službeni glasnik Republike Srpske br. 50/10.

⁹ *Odluka o emisiji obveznica*, Službeni glasnik Republike Srpske br. 56/11.

se takve obveznice mogu koristiti za plaćanje neposrednog poreza akumuliranog do 31. decembra 2007. godine¹⁰.

PRAVO

12. Aplikanti su se žalili zbog neizvršenja presuda navedenih u tački 6. gore u tekstu. Sud je razmatrao slučaj u skladu sa članom 6. Konvencije i članom 1. Protokola br. 1.

Član 6. u svom relevantnom dijelu glasi:

„Prilikom utvrđivanja njegovih građanskih prava i obaveza ..., svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim, zakonom ustanovljenim sudom“

Član 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju glasi:

„Svako fizičko ili pravno lice ima pravo na neometano uživanje svoje imovine. Niko ne može biti lišen svoje imovine, osim u javnom interesu i pod uvjetima predviđenim zakonom i općim načelima međunarodnog prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne utiču na pravo države da primjenjuje takve zakone koje smatra potrebnim da bi nadzirala korištenje imovine u skladu s općim interesima ili da bi osigurala naplatu poreza ili drugih doprinosa ili kazni”

I. SPAJANJE APLIKACIJA

13. Zbog istog činjeničnog i pravnog osnova, Sud je odlučio da ovih 27 aplikacija treba spojiti u skladu sa pravilom 42. stav 1. Poslovnika Suda.

II. NAVODNA POVREDA ČLANA 6. KONVENCIJE I ČLANA 1. PROTOKOLA br.1 UZ KONVENCIJU

A. Dopustivost

14. Vlada je ukazala da aplikanti ne mogu više tvrditi da su žrtve u smislu člana 34. Konvencije, nakon što su predmetne presude domaćih sudova bile djelimično izvršene u gotovini (troškovi postupka), a djelimično u obveznicama vlade (glavni dug i pripadajuće zatezne kamate). Aplikanti se nisu složili sa takvom tvrdnjom.

15. Sud podsjeća da je u svojoj vodećoj presudi po ovom pitanju (*Čolić i drugi*, gore citirano) utvrdio povredu člana 6. i člana 1. Protokola br. 1, bez obzira na činjenicu da je i tim aplikantima umjesto gotovine ponuđena isplata putem vladinih obveznica kao način izvršenja presuda. Tužena država je izvršila presude koje su u

¹⁰ Uredba o izmirenju poreznih obaveza putem obveznica Republike Srpske, Službeni glasnik Republike Srpske br. 58/09 i 38/10

tom predmetu razmatrane i obavezala se da na isti način izvrši i jedan broj sličnih presuda (vidi *Momić i drugi protiv Bosne i Hercegovine* (dec.), br. 28730/06 od 17. maja 2011). Međutim, treba naglasiti da niko od tih aplikanata, za razliku od aplikanata u ovom predmetu, nije prihvatio vladine obveznice. Zato se mora napraviti razlika između predmetnog slučaja i prakse u slučaju *Čolić i drugi*. Nadalje, imajući u vidu činjenicu da su mnogi od predmetnih aplikanata već prodali svoje obveznice na berzi (vidi tačku 10. gore u tekstu) i da su dosuđeni troškovi postupka već isplaćeni u gotovini, Sud smatra da su predmetne presude izvršene.

16. Kad govorimo o tome, Sud je uvijek smatrao da neka odluka ili mjera donesena u korist nekog aplikanta u principu nije dovoljna da takvom aplikantu oduzme status žrtve, osim u slučajevima kada domaće vlasti priznaju navodnu povredu i dosude adekvatnu i dovoljnu naknadu (vidi *Scordino protiv Italije* (br.1) [GC], br. 36813/97, tačke 180. i 193, ECHR 2006-V). Jedan od elemenata takve naknade je iznos koji su domaći organi dosudili (vidi *Kudić protiv Bosne i Hercegovine*, br. 28971/05, tačka 17. od 9. decembra 2008). Iako je tačno da su domaći organi odmah priznali povredu navedenu u predmetnom slučaju, aplikanti nisu mogli dobiti nikakvu naknadu na ime kašnjenja u izvršenju presuda (vidi tačku 8. gore u tekstu). Prema tome, oni i dalje mogu tvrditi da su žrtve u smislu člana 34. Konvencije u odnosu na period u kojem su presude ostale neizvršene (vidi *Dubenko protiv Ukrajine*, br. 74221/01, tačka 36. od 11. januara 2005). Sud, stoga, odbacuje prigovor Vlade.

17. Sud dalje napominje da aplikacije nisu očigledno neosnovane u smislu člana 35. stav 3(a) Konvencije, niti su po bilo kojem osnovu nedopustive. Stoga ih proglašava dopustivim.

B. Meritum

18. Aplikanti u osnovi tvrde da princip vladavine prava, za koji je Bosna i Hercegovina preuzela obavezu da će ga poštovati kada je ratifikovala Konvenciju, zahtijeva da se svaka presuda izvrši bez odlaganja.

19. Vlada je ukazivala da su neka kašnjenja u izvršavanju domaćih presuda bila neophodna kada se ima u vidu broj sličnih presuda domaćih sudova i obim javnog duga Republike Srpske.

20. Opšti principi koji se odnose na neizvršenje domaćih presuda izneseni su u slučaju *Jeličić protiv Bosne i Hercegovine*, br. 41183/02, tačke 38-39, ECHR 2006-XII. Sud naročito ističe da se ne dozvoljava organima vlasti da nedostatak finansijskih sredstava koriste kao izgovor za neisplaćivanje duga po presudi (vidi takođe *R. Kačapor i drugi protiv Srbije*, br. 2269/06 i dr, tačka 114, 15. januara 2008).

21. Sud napominje da presude domaćih sudova koje su razmatrane u predmetnom slučaju nisu izvršavane u periodu od tri do osam godina (period, prije nego što je tužena država ratifikovala Konvenciju 12. jula 2002, koji bio je izvan nadležnosti Suda *ratione temporis*, nije uzet u obzir). Takva kašnjenja u izvršavanju u prošlosti su se smatrala pretjerano dugim (*Jeličić*, gore citiran, tačka 40; *Kudić*, gore citiran, tačka 20; *Pralica protiv Bosne i Hercegovine*, br. 38945/05, od 27. januara 2009, tačka 16; i *Čolić i drugi*, gore citirano, tačka 15).

22. Prema tome, došlo je do povrede člana 6. Konvencije i člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

III. PRIMJENA ČLANA 41. KONVENCIJE

23. Član 41. Konvencije predviđa:

„Kada Sud utvrdi kršenje Konvencije ili Protokola uz nju, a unutrašnje pravo visoke strane ugovornice u pitanju omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, ako je to potrebno, pružiti pravično zadovoljenje oštećenoj stranci.”

24. Sud generalno smatra da propust države da u cjelosti izvrši pravomoćnu presudu domaćeg suda uzrokuje patnju za koju aplikant mora biti oštećen (vidi *Čolić i drugi*, gore citirano, tačka 21). Međutim, kako predmetni aplikanti nisu podnijeli zahtjev za pravičnu naknadu zbog kašnjenja u izvršenju predmetnih presuda, nije potrebno aplikantima dosuđivati bilo kakav iznos po tom osnovu.

IZ GORE NAVEDENIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO

1. *Odlučuje* da spoji aplikacije;
2. *Proglašava* aplikacije dopustivim;
3. *Presuđuje* da je došlo do kršenja člana 6. Konvencije;
4. *Presuđuje* da je došlo do kršenja člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

Sastavljeno na engleskom jeziku i objavljeno u pismenoj formi dana 15. novembra 2011. godine, u skladu sa pravilom 77. stav 2. i 3. Poslovnika Suda.

Lawrence Early
Registrar

Nicolas Bratza
Predsjednik